

**Strategia Rozwiązywania
Problemów Społecznych
dla Miasta Piotrkowa Trybunalskiego
na lata 2014-2020**

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA**

Marian Błaszczński

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powstania Strategii – w szczególności za udostępnienie danych niezbędnych do rzetelnej oceny aktualnej sytuacji społecznej.

Spis Treści

Wstęp	s. 4
I. Piotrków Tryb. – charakterystyka Miasta	s. 7
II. Charakterystyka problemów społecznych w Piotrkowie Tryb.	s. 23
1. Dane demograficzne	s. 7
2. Sytuacja mieszkaniowa	s. 9
3. Stan zdrowia mieszkańców	s. 11
4. Uzależnienia wg danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	s. 14
5. Stan bezpieczeństwa mieszkańców	s. 16
6. Kultura i oświata	s. 22
7. Sport, turystyka i rekreacja	s. 32
8. Sytuacja na rynku pracy	s. 34
9. Sytuacja osób najuboższych	s. 41
10. Główne problemy społeczne w Mieście.	s. 69
III. Analiza SWOT	s. 72
IV. Misja strategii	s. 75
V. Plan operacyjny dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	s. 76
<i>Cel 1. Zbudowanie systemu działań zapobiegających marginalizacji oraz instytucjonalizacji osób niesamodzielnych</i>	s. 79
<i>Cel 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie ich funkcjonowania w środowisku</i>	s. 81
<i>Cel 3. Aktywizacja lokalnego rynku pracy oraz promocja zatrudnienia</i>	s. 82
<i>Cel 4. Wzmocnienie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo - wychowawczych</i>	s. 84
<i>Cel 5. Zwiększenie poziomu integracji społecznej</i>	s. 88
<i>Cel 6. Rozwój kultury i zagospodarowania wolnego czasu</i>	s. 91
<i>Cel 7. Zdrowe i bezpieczne społeczeństwo, świadome zagrożień</i>	s. 93
VI. Zarządzanie ryzykiem	s. 94
VII. Monitoring i ewaluacja	s. 95
VIII. Źródła finansowania	s. 96
IX. Zakończenie	s. 97

Wstęp

Proces zarządzania miastem, w szczególności w aspektach jego rozwoju, musi mieć charakter aktywny i być nastawiony na kreowanie przyszłości, a więc winien być oparty na podejściu strategicznym. Analizy strategiczne pozwalają poznać ogólną sytuację organizacji przez badanie jej zasobów i działalności oraz rozpoznanie otoczenia zewnętrznego, stanowią podstawę do ustalenia jej strategii i celów.

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika wprost z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.).

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego została sporządzona w oparciu o dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb. i placówek pomocy społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Urzędu Miasta, Powiatowego Urzędu Pracy, oraz instytucji i organizacji z terenu Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. W oparciu o diagnozę została opracowana strategia rozwiązywania problemów społecznych na najbliższe siedem lat.

Różnorodność problemów społecznych występujących w mieście powoduje konieczność wzięcia pod uwagę aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości.

Są to m.in.:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013r. poz. 674 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. Nr 1356 ze zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013r. poz. 1456),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz. 124 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U Nr 180 poz. 1493 ze zm.);

Opracowując niniejszą strategię wzięto również pod uwagę Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 oraz uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu. Uznaje się także za niezbędną partnerską współpracę z osobami podlegającymi wykluczeniu społecznemu.

Strategia nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, ale proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w Piotrkowie Trybunalskim.

Z uwagi na zmieniającą się rzeczywistość społeczno-gospodarczą kraju i regionu, dokument ten jest dokumentem otwartym i może być modyfikowany tak, aby w największym zakresie pomagał mieszkańcom w rozwiązywaniu problemów społecznych, ale też i instytucjom, które zajmują się problematyką społeczną.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem podstawowym, z którego wynikają inne uchwalane przez Radę Miasta programy pomocy, m.in.:

- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Program Przeciwdziałania Narkomanii;
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;

- Gminny Program Wspierania Rodziny;
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej;
- Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych miasta Piotrkowa Trybunalskiego;

Jako uzupełnienie do wyodrębnionych obszarów tematycznych strategii będą opracowywane i wdrażane, w zależności od potrzeb programy zadaniowe.

I. Miasto Piotrków Trybunalski – charakterystyka

Piotrków Trybunalski jest miastem na prawach powiatu. Leży w centralnej Polsce, w województwie łódzkim. Jego powierzchnia wynosi 67,25 km². Zamieszkuje tu 76.886 osób. Największym atutem Piotrkowa Trybunalskiego jest korzystne położenie w centrum kraju, przy usytuowanej wzdłuż zachodniej granicy miasta autostradzie A-1 oraz skrzyżowaniu ważnych dróg krajowych i międzynarodowych.

Dane demograficzne¹:

Zasoby ludzkie oraz zachodzące procesy demograficzne to jeden z ważnych czynników rozwoju społeczno – gospodarczego każdej miejscowości. Zachowania ludności są odzwierciedleniem zmian zachodzących na terenach przez nią zamieszkałych. Z tych względów zjawiska demograficzne stanowią ważny czynnik.

Tabela 1. *Ludność Piotrkowa Trybunalskiego.*

	2010r.	2011r.	2012r.
Ludność ogółem	77.944	77.336	76.886
kobiety	41.422	41.148	40.949
mężczyźni	36.522	36.188	35.937
Ludność na 1 km ²	1.159,0	1.149,97	1.143,28
Kobiety na 100 mężczyzn	113,4	113,7	113,9

Z powyższej tabeli wynika, iż systematycznie maleje liczba mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego. Na przestrzeni 3 lat ludność miasta zmalała aż o 1058 osób.

¹ Na podstawie *Raportu o Stanie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego za rok 2012.*

Tabela 2. Struktura ludności wg grup ekonomicznych.

	2010r.	2011r.	2012r.
Ogółem:	77.944	77.336	76.886
Wiek przedprodukcyjny /0-17 lat/	13.825	13.853	13.642
Wiek produkcyjny M /18-64 lat/ K /18-59 lat/	M 25.269 K 24.485	M 25.078 K 24.068	M 24.855 K 23.561
Wiek poprodukcyjny	14.365	14.337	14.828

Z danych zamieszczonych powyżej wynika, iż mimo przewagi osób płci męskiej w wieku 18-64 lat w ogólnym bilansie demograficznym Miasta nieznaczną przewagę mają kobiety. Niewielką nadreprezentatywność kobiet wynika z tych samych tendencji, które malują obraz demograficzny Polski. Nadal bowiem średnia długość życia kobiet jest wyższa niż średnia życia mężczyzn.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności.

	2010r.	2011r.	2012r.
Małżeństwa	682	726	631
Urodzenia	760	667	727
Zgony	894	816	825
Przyrost naturalny	-134	-149	-98

Mimo prawie doskonałej proporcji dzielącej ilość kobiet i mężczyzn na dwie połowy, przyrost naturalny w mieście jest ujemny. Przyczyną może być brak możliwości podjęcia pracy na miejscu, a także starzeniem się społeczeństwa.

Ludność Piotrkowa Tryb. systematycznie zmniejsza się. Zjawisko spadku liczby mieszkańców przybrało na sile zwłaszcza na przełomie XX i XXI w., obecnie nie jest już tak gwałtowne, aczkolwiek trend obserwowany od ponad dekady ma stały charakter. Przyczyną tego jest zmniejszający się przyrost naturalny oraz migracja mieszkańców, zwłaszcza do większych miast. Wiele młodych osób poszukuje pracy poza Polską, wyjeżdżając głównie do Wielkiej Brytanii. To też znajduje odbicie w strukturze demograficznej miasta, chociaż wielu spośród emigrantów zarobkowych nie wymeldowuje się z miejsca dotychczasowego zamieszkania.

SYTUACJA MIESZKANIOWA²

Potrzeba zamieszkania jest jedną z potrzeb podstawowych człowieka. Jest ona jednak zaspokajana na różnym jakościowo poziomie. Sytuacja mieszkaniowa miasta Piotrków Trybunalski, jest podobna do wielu miast na terenie kraju.

Tabela 4. Zasób mieszkaniowy stanowiący własność miasta.

Lp.	Rodzaj własności budynków	Ilość budynków	Ilość lokali mieszkalnych	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych (m ²)	Powierzchnia użytkowa lokali użytkowych (m ²)
1.	Miasto	250	2.122	84.608,32	10.110,08
2.	Współwłasność Miasta i innych osób, dotychczas pozostające w zarządzie Miasta	11	96	4.113,02	16,60
3.	Nieruchomości pozostające w posiadaniu Miasta	56	389	15.644,06	507,13
	Razem poz. 1-3	317	2.607	104.365,40	10.633,81
4.	Wspólnoty Mieszkaniowe – lokale stanowiące własność Miasta i Skarbu Państwa	113	1.734	74.603,52	1.106,33

² Na podstawie Raportu o Stanie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego za rok 2012.

W 2012r. zasób mieszkaniowy miasta zmniejszył się w stosunku do 2011r. o 14 budynków. Część budynków została rozebrana z uwagi na zły stan techniczny. Sprzedano na rzecz najemców 82 lokale mieszkalne. Ogółem zasób zmniejszył się o 172 lokale mieszkalne o pow. 7.208,64m². Pozostałe zasoby mieszkaniowe na terenie miasta przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5. Pozostałe zasoby mieszkaniowe

Lp.	Rodzaj własności budynków	Ilość budynków	Ilość lokali mieszkalnych	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych (m ²)	Powierzchnia użytkowa lokali użytkowych (m ²)
1.	Własność TBS Sp. z o.o.	21	550	27.469,04	2.710,47
2.	Piotrkowska Spółdzielnia Mieszkaniowa	103	6.543	291.656,30	-
3.	Spółdzielnia Mieszkaniowa im. J.Słowackiego	110	4.610	262.472,00	-
4.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Karusia”	11	476	30.396,54	-
5.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Barbórka”	27	953	51.877,00	-

Według informacji uzyskanych z Towarzystwa Budownictwa Społecznego wynika, iż wielu mieszkańców zarządzanego zasobu boryka się z problemami finansowymi, które doprowadzają do zadłużenia z tytułu opłat za używanie lokali, a nawet eksmisji z lokali. Trudności finansowe powodują, że wzrasta liczba osób, które mają zaległości związane z opłatami za korzystanie z lokali. Z prowadzonej analizy wynika, iż te problemy powstają zarówno na skutek utraty pracy, nagłego pogorszenia stanu zdrowia, sytuacji losowej, a niejednokrotnie wynikają z niewiedzy.

Dotychczasowe działania, jakie Spółka podjęła, to zmniejszenie liczby dłużników poprzez informację gdzie osoby będące w trudnej sytuacji finansowej mogą szukać pomocy w uzyskaniu środków na zapłacenie opłat za lokal. W tym celu rozwieszane są pisma w klatkach budynków oraz umieszczane na powiadomieniach wysyłanych bezpośrednio do najemcy czy użytkownika lokalu mieszkalnego. Użytkownicy/najemcy posiadający lokale o dobrym standardzie mogą skorzystać również z zamiany lokalu na lokal tańszy w utrzymaniu. Ponadto Spółka TBS

informuje o możliwości dobrowolnego spłacania zaległych należności przez dłużnika w ratach. Zawarcie umowy na spłatę zadłużenia umożliwi również skorzystanie z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w postaci dodatku mieszkaniowego. Osoby ubiegające się o pomoc z MOPR uzyskują od TBS Sp. z o.o. zaświadczenia o stanie konta opłat za lokal, który zajmują. Należy nadmienić, iż w 2010r. wystawiono 83 zaświadczenia do MOPR na prośbę najemców/użytkowników lokali mieszkalnych. W kolejnym roku zainteresowanie spadło do 30 osób. Dzięki podjęciu stosownych działań, Spółka ponownie wdrożyła program informacyjny i w 2012r. wzrosła ilość zainteresowanych do 73 osób. W roku 2013 wprowadzono program „bliżej dłużnika”. Wprowadzenie w/w procedury ma na celu wyjście w teren, uświadomienie osobom z problemami finansowymi wobec Spółki TBS, jak mogą rozwiązać narastający problem.

STAN ZDROWIA MIESZKAŃCÓW³

Prowadzenie racjonalnej polityki zdrowotnej przez Miasto wymaga posiadania aktualnej i rzetelnej wiedzy o sytuacji zdrowotnej mieszkańców oraz o czynnikach wpływających na tę sytuację.

Jako jednostka prowadząca działalność leczniczą Powiatowy Zespół Opieki Zdrowotnej dostrzega problemy zdrowotne, które mogą stanowić problem ogólnospołeczny. Dokonując analizy stanu zdrowia podopiecznych stwierdzono, że problemem staje się zachorowalność na tzw. choroby cywilizacyjne, mające istotny związek ze stylem i trybem życia oraz warunkami życia.

Na przełomie trzech lat (2010-2012) na podstawie analizy stanu zdrowia podopiecznych w wieku 19 lat i więcej obserwuje się „dominację” zachorowań na choroby układu krążenia (49% - 60% spośród wszystkich zachorowań). Tendencję wzrostową wykazują zachorowania na cukrzycę, choroby tarczycy oraz nowotwory.

Na przełomie trzech lat (2010 – 2012) na podstawie analizy stanu zdrowia dzieci i młodzieży w wieku 0 – 18 lat największy odsetek zachorowań stanowią zniekształcenia kręgosłupa (23%-26% ogółu zachorowań). Tendencję wzrostową wykazują zaburzenia widzenia oraz otyłość (ponad 10% wszystkich zachorowań).

³ Na podstawie informacji Powiatowego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Piotrkowie Tryb. oraz Samodzielnego Szpitala Wojewódzkiego im. Mikołaja Kopernika.

Poważnym problemem społecznym jest uzależnienie i współuzależnienie od alkoholu. PZOZ jako jedyny posiada na terenie Piotrkowa kontrakt z NFZ na udzielenie świadczeń zdrowotnych w poradni dla osób z problemami alkoholowymi. W poradni zarejestrowanych jest 792 pacjentów, zarówno osób uzależnionych od alkoholu jak i współuzależnionych (rodziny, opiekunowie), wobec których realizowane są stosowne programy terapeutyczne i profilaktyczne.

Dane dotyczące ilości pacjentów Samodzielnego Szpitala Wojewódzkiego leczonych z powodu zatruc lekami, preparatami farmakologicznymi, substancjami toksycznymi przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba pacjentów leczonych z powodu zatruc.

	2010r.	2011r.	2012r.
Zatrucie alkoholem	64	41	179
Zamierzone zatrucia lekami i innymi substancjami	42	28	42
Zatrucia tlenkiem węgla	11	8	25

Z przedstawionych danych można zauważyć, że znacznie wzrosła liczba osób leczonych z powodu zatrucia alkoholem. Natomiast z danych Szpitala wynika, iż u dzieci i młodzieży można zauważyć coraz częściej zażywanie środków halucynacyjnych.

Zauważalny jest wzrost liczby pacjentów w Dziennym Oddziale Psychiatrycznym i Poradni Zdrowia Psychicznego. W 2010r. w w/w placówkach zarejestrowanych było 2.527 osób, w 2011r. – 3.619, natomiast w roku 2012 już 5.185. Dane statystyczne są niepokojące i wskazują, że społeczeństwo jest coraz mniej odporne na stres, posiada niedojrzałość społeczną i emocjonalną.

Czynniki wpływające na pogorszenie stanu zdrowia

Stały wzrost zachorowalności na tzw. choroby cywilizacyjne powoduje zwiększenie zainteresowania czynnikami ryzyka tych chorób. Szczególnie dotyczy to tych

czynników ryzyka, którym można skutecznie przeciwdziałać poprzez działania promocji zdrowia, a więc czynników zależnych od prowadzonego stylu życia. Powiązania między poszczególnymi czynnikami ryzyka i ich skutkami zdrowotnymi są często bardzo złożone i trudne do oszacowania. Niemniej wyróżnić można kilka czynników ryzyka, których znaczenie nie budzi wątpliwości. Należą do nich między innymi:

- palenie papierosów,
- nieprawidłowa dieta,
- nadmierne spożycie alkoholu,
- otyłość,
- mała aktywność fizyczna.

Palenie papierosów (lub innych wyrobów tytoniowych) jest jedną z głównych przyczyn przedwczesnej umieralności oraz czynnikiem ryzyka występowania takich chorób jak: choroby układu krążenia i układu oddechowego, niektórych nowotworów złośliwych, a szczególnie raka płuca.

Alkohol stanowi ważny czynnik sprzyjający powstawaniu nie tylko problemów zdrowotnych związanych z uzależnieniem osoby pijącej, ale również problemów społecznych, do których zaliczyć należy przemoc fizyczną i psychiczną, popełnianie przestępstw po spożyciu alkoholu czy absencję w pracy.

Aktywność fizyczna jest uznawana za najważniejszy czynnik podtrzymujący zdrowie i przeciwdziałający występowaniu chorób cywilizacyjnych oraz ich czynników ryzyka takich jak: udary, choroby układu krążenia, nowotwory, otyłość czy hipercholesterolemia.

Otyłość sama w sobie może być traktowana jako choroba, ale również jako czynnik ryzyka wielu chorób somatycznych takich jak choroby sercowo-naczyniowe (miażdżyca i nadciśnienie tętnicze), cukrzyca typu 2, niektóre nowotwory, chorób zwyrodnieniowych stawów, kamicy pęcherzyka żółciowego, czy zespołu snu z bezdechem.

Nieprawidłowa dieta, a szczególnie niedobór owoców i warzyw mogą prowadzić do otyłości, hipercholesterolemii, niedoborów witamin, sprzyjają również rozwojowi nowotworów.

UZALEŻNIENIA wg danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁴

Problemy uzależnień zajmują szczególne miejsce wśród problemów społecznych, i społeczno-zdrowotnych. Lekomania, narkomania, alkoholizm i nikotynizm to choroby utajone, które są trudniej wykrywalne, gdyż osoby uzależnione często żyją w nieświadomości jej posiadania. Objawy bywają niezauważalne przez najbliższe otoczenie. Granica między kontrolowanym używaniem, a uzależnieniem jest trudna do wytyczenia. Bywają osoby, które charakteryzują się samotnym, potajemnym braniem środków uzależniających, czego osoby w najbliższym otoczeniu również nie są w stanie zauważyć. Ze względu na powyższe statystyki nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistą sytuację dotyczącą uzależnień.

Poniżej przedstawiono dane uzyskane z MKRPA o sytuacji w mieście dotyczące uzależnień.

Od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku w Poradni dla Osób z Problemami Alkoholowymi zostało zarejestrowanych 871 pacjentów (2011r. – 923 osoby, 2010r. – 970 osób), w tym 565 mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego (2011r. – 623 osoby, 2010r. – 613 osób), co stanowi 65% ogółu pacjentów Poradni, w tym 443 osoby z problemami alkoholowymi, 122 osoby współuzależnione.

Charakterystyka pacjentów z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego:

- liczba pacjentów zarejestrowanych ogółem: 565 osób (w tym 125 osób skierowanych przez MOPR, 30 osób skierowanych przez MKRPA);

⁴ Na podst. sprawozdań z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Piotrkowa Trybunalskiego za rok 2010, 2012.

- liczba pacjentów zarejestrowanych w Poradni po raz pierwszy: 173 osoby, co stanowi 59% ogólnej liczby pacjentów pierwszorazowych Poradni (293 osoby);
- osoby uzależnione: 443 osoby, w tym zarejestrowanych po raz pierwszy: 127 osób;
- osoby współuzależnione: 120 osób (w tym 26 osób Dorosłych Dzieci Alkoholików), w tym zarejestrowanych po raz pierwszy: 43 osoby.

Poradnia udzieliła 3.361 świadczeń pacjentom z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego, co stanowi 67% ogółu pacjentów.

Ogółem udzielone świadczenia w rozbiciu na poszczególne kategorie (dla mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego):

- porada diagnostyczna – 221 świadczeń;
- porada kolejna – 930 świadczeń;
- sesja psychoterapii indywidualnej – 738 świadczeń;
- terapia grupowa – 1450 świadczeń;
- terapia rodzinna – 12 świadczeń.

W 2012 roku lekarz biegły – specjalista psychiatrii, na zlecenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydał 19 opinii (w 2010r. – 36 opinii) o stopniu uzależnienia od alkoholu i wskazaniu rodzaju zakładu leczniczego.

W 2012 roku Zespół Motywujący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierował do sądu 17 wniosków (w 2010r. – 34 wnioski) celem zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Na rozmowę motywującą Zespoły Motywujące MKRPA wezwały 350 osób (w 2010r. – 360 osób) nadużywających alkoholu, skierowanych do Komisji na podstawie wniosku Komendy Miejskiej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz osób fizycznych.

W 2012 roku przeprowadzono kontrole w 240 punktach sprzedaży detalicznej i gastronomicznej w zakresie:

- posiadania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wniesienia w terminach ustawowych opłaty za korzystanie z zezwolenia;
- przestrzegania warunków i zasad korzystania z zezwolenia – przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi określonych w ustawie o wychowaniu

- w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych.

W 2012 roku odbyło się:

- 30 posiedzeń Komisji (z czego 6 posiedzeń społecznych),
- 48 posiedzeń Zespołu Kontrolnego,
- 48 posiedzeń Zespołu Motywującego,
- 24 posiedzenia Zespołu Profilaktyki Uzależnień.

Jak wynika z powyższych danych problem uzależnień w Mieście Piotrkowie Trybunalskim nie jest problemem dominującym, jednak nie można go bagatelizować.

STAN BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW

Na podstawie comiesięcznych analiz stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego, można zaobserwować utrzymujące się cały czas na wysokim poziomie zagrożenie kradzieżami i kradzieżami z włamaniem. Sytuacja taka może wynikać między innymi z zubożenia społeczeństwa, wysokiego wskaźnika bezrobocia, uzależnienia od alkoholu oraz roztargnienia osób, które w sposób nieprawidłowy pozostawiają swoje mienie (bez zabezpieczeń) w miejscach ogólnodostępnych. Również na terenie miasta odnotowano dużą liczbę przypadków niszczenia elewacji budynków oraz składów pociągów osobowych i towarowych PKP, poprzez nanoszenie graffiti⁵.

Analiza efektów działań podejmowanych przez **Wydział do Walki z Przeszecznością Narkotykową Komendy Miejskiej Policji** w.m. pozwoliła zaobserwować, iż na przestrzeni ostatnich trzech lat tj. 2010 – 2012 na terenie powiatu piotrkowskiego nastąpił dość znaczny wzrost wykrywalności „przeszeczstw narkotykowych”.

Problem „ przeszeczności narkotykowej „ niewątpliwie jest społecznie wszechobecny nie tylko w Piotrkowie Trybunalskim, lecz w skali ogólnokrajowej, albowiem należy podkreślić, iż jest to szczególny i specyficzny rodzaj przeszeczności. Charakteryzuje się ona tym, iż pozostaje w utajeniu, ponieważ zarówno w interesie

⁵ Na podstawie informacji uzyskanej z Komendy Miejskiej Policji w Piotrkowie Tryb.

osób handlującymi środkami narkotycznymi, jak też i tych, które te środki od nich nabywają, pozostaje utrzymanie faktów dokonania transakcji narkotykowych w tajemnicy przed organami ścigania. Dlatego też cechą tej przestępczości jest m.in. hermetyczność środowisk przestępczych oraz osób, które są z nią związane.

Analiza danych statystycznych z lat 2010-2012 pozwala również zaobserwować zwiększenie udziału osób nieletnich w tej kategorii przestępstw.

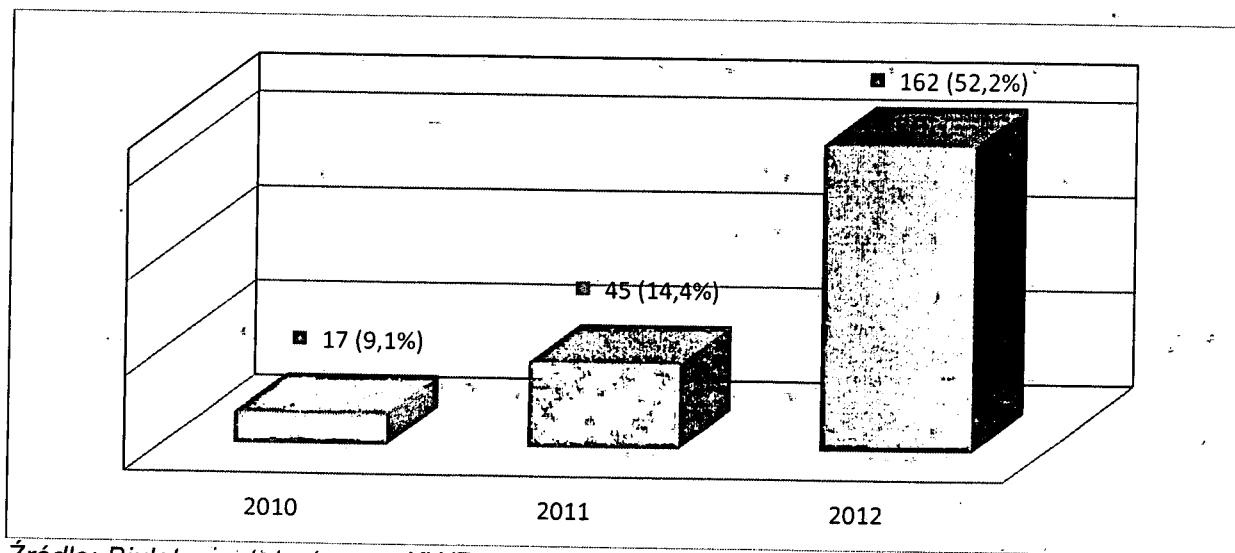
Udział czynów karalnych nieletnich w zakresie przestępczości narkotykowej

Rok 2010 - 4 nieletnich dopuściło się łącznie 17 „czynów narkotykowych” (udział czynów nieletnich do ogółu przestępstw w tej kategorii wynosił 9,1 %)

Rok 2011 - 10 nieletnich dopuściło się łącznie 45 „czynów narkotykowych” (udział czynów nieletnich do ogółu przestępstw w tej kategorii wynosił 14,4 %),

Rok 2012 - 17 nieletnich dopuściło się łącznie 162 „czynów narkotykowych” (udział czynów nieletnich do ogółu przestępstw w tej kategorii wynosił 52,2 %),

Wykres 1.: *Udział czynów karalnych nieletnich w zakresie przestępczości narkotykowej na terenie Piotrkowa Tryb.*

Źródło: Biuletyny statystyczne KWP w Łodzi za lata 2010, 2011, 2012.

Problem „przestępczości narkotykowej” niewątpliwie jest społecznie wszechobecny nie tylko w Piotrkowie Trybunalskim, lecz w skali ogólnokrajowej, -albowiem należy podkreślić, iż jest to szczególny i specyficzny rodzaj przestępczości. Charakteryzuje się ona tym, iż pozostaje w utajeniu, ponieważ zarówno w interesie osób handlującymi środkami narkotycznymi, jak też i tych, które te środki od nich

nabywają, pozostaje utrzymanie faktów dokonania transakcji narkotykowych w tajemnicy przed organami ścigania. Dlatego też cechą tej przestępczości jest m.in. hermetyczność środowisk przestępczych oraz osób, które są z nią związane.

Analiza danych statystycznych z lat 2010-2012 pozwala również zaobserwować zwiększenie udziału osób nieletnich w tej kategorii przestępstw.

W zakresie zwalczania przestępczości narkotykowej tut. KMP na przestrzeni lat 2010-2012 podejmowała i nadal podejmuje cały szereg różnorodnych działań mających na celu ograniczenie tego zjawiska.

Działania te realizowane są na wielu płaszczyznach, do których należy nie tylko ściganie sprawców tego rodzaju przestępstw, lecz również cały wachlarz działań prewencyjnych, które mają postać czynności i przedsięwzięć profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży, pedagogów szkolnych, rodziców.

Działania na płaszczyźnie profilaktyki mają na ogół postać spotkań funkcjonariuszy i pracowników KMP z młodzieżą szkolną, pedagogami, nauczycielami oraz rodzicami uczniów. W trakcie tych spotkań prowadzone są rozmowy, prelekcje i tzw. „pogadanki” na powyższy temat. Spotkania te odbywają się zarówno w siedzibach placówek oświatowych na terenie Piotrkowa Trybunalskiego i powiatu piotrkowskiego, jak też w tut. KMP.

W latach 2010-2012 **Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji** w Piotrkowie Trybunalskim prowadził kampanie społeczną „Widzę- Reaguję”. Celem kampanii było wykształcenie wśród uczniów piotrkowskich szkół właściwej postawy wobec różnych patologii społecznych. W ramach akcji „Widzę-Reaguję” przeprowadzono pogadanki we wszystkich szkołach na terenie miasta. Przeprowadzono szereg szkoleń dla młodzieży m.in. z pierwszej pomocy przed medycznej oraz przeprowadzono szereg konkursów. W ramach akcji „Widzę-Reaguję” powstała strona internetowa poprzez, którą uczniowie mogą informować KMP o wszelkich patologiach.

W kolejnych latach Komenda Miejska Policji w Piotrkowie Trybunalskim nadal będzie realizowała dotychczasowe działania mające na celu zwalczanie i przeciwdziałanie „przestępczości narkotykowej” i przestępczości wśród nieletnich. Działania te będą miały postać podobną do wyżej opisanych, a także formę planowanych i cyklicznie realizowanych akcji tj. choćby akcja „Widzę –Reaguję” czy „Nielat”, angażujących zwiększone siły i środki KMP.

W 2012 roku na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego stwierdzono ogółem 2.423 przestępstwa, o 238 mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, ustalając dynamikę przestępczości na poziomie 91,1 %. Ponadto w 2012r. stwierdzono ogółem 1.791 przestępstw o charakterze kryminalnym, tj. o 175 mniej niż w roku 2011.

Szczegółowe zestawienie zagrożeń przestępczością na terenie miasta przedstawia poniższa tabela:

Tabela 7.: Analiza zagrożeń przestępczością w okresie od 2011r. do 2012r.

p.	Rodzaj przestępstwa	Rok	
		2011	2012
1.	Kradzież z włamaniem	275	229
2.	Kradzież mienia	432	481
3.	Kradzież i w łamaniu do samochodu	38	35
4.	Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	45	60
5.	Uszkodzenie ciała, bójka i pobicie	24	38
6.	Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	216	194
7.	Zabójstwo	3	-

W kategorii bójek i pobić stwierdzono 38 przypadków (rok 2011 – 24) tj. wzrost o 14 w stosunku do roku 2011 ustalając dynamikę na poziomie 158,3 %. W roku 2012 nastąpił znaczący wzrost w tej kategorii przestępstw. W większości przypadków głównym czynnikiem, który sprzyjał popełnianiu tych przestępstw był alkohol jak i duża liczba lokali rozrywkowych, w których podawany jest alkohol. Nie małe znaczenie ma również dostępność np. w sklepach całodobowych, stacjach benzynowych na terenie miasta. W zdecydowanej większości przypadków bójki i pobicia są wynikiem konfliktów między młodzieżą lub też przejawem zwykłego chuligaństwa wśród agresywnych młodych ludzi. Zdarzają się również pobicia na tle konfliktów rodzinnych. Spośród 29 stwierdzonych bójek i pobić 34 wykryto (rok 2011 – 15), ustalając 55 podejrzanych. Wobec 24 sprawców pobić i bójek wystąpiono z wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia.

W 2012 roku wzrosła liczba stwierdzonych rozbojów i wymuszeń rozbójniczych z 45 w roku 2011 do 60 w roku 2012 ustalając dynamikę na poziomie 133,3 %. W mieście znacznie wzrosła liczba rozbojów i rozłożyła się proporcjonalnie na terenie całego miasta. W dalszym ciągu zdecydowana większość stwierdzanych rozbojów to rozboje uliczne, które mają miejsce na ciągach komunikacyjnych w miejscach nieoświetlonych i zacienionych w godzinach wieczorowo – nocnych. Ofiarami rozbojów były osoby w różnym przedziale wiekowym zarówno mężczyźni jak i kobiety. W wielu przypadkach zarówno sprawcy jak ofiary rozbojów były pod wpływem działania alkoholu. Podjęte przez KMP działania doprowadziły do ujawnienia 44 spraw (rok 2011 – 39). Postawiono zarzut dokonania kradzieży 38 podejrzanym i skierowano 32 wnioski o sporządzenie aktu oskarżenia, 23 sprawców decyzją sądu tymczasowo aresztowano. Na terenie miasta wzrosła liczba stwierdzonych przypadków kradzieży cudzej rzeczy z 432 w roku 2011 do 481 w roku 2012, ustalając jednocześnie dynamikę na poziomie 111,3 %. W mieście największą grupę stanowiły kradzieże „inne”, do których należą najczęściej: w centrach handlowych, marketach, urzędach, biurach i przychodniach, z niezamkniętych pojazdów, kradzieże elementów wyposażenia zewnętrznego samochodów, kradzieże sklepowe, kradzieże elementów metalowych i inne – 380, kieszonkowe (torebek, portfeli i telefonów komórkowych) – 41, kradzieże samochodów – 35, kradzieże mieszkaniowe – 25. Podkreślić należy, iż najczęściej dochodziło do kradzieży mienia pozostawionego bez dozoru lub w czasie gdy ten dozór nie był sprawowany w dostateczny sposób.

W 2012 roku stwierdzono 229 przestępstw kradzieży z włamaniem (rok 2011 – 275), tj. o 46 mniej niż w roku 2011 ustalając dynamikę na poziomie 83,2 %. Na terenie miasta największą grupę włamań stanowiły włamania do mieszkań – 66.

Na terenie Piotrkowa Trybunalskim w 2012 r. stwierdzono 194 przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (rok 2011 – 216) tj. spadek o 22 w stosunku do roku 2011, powodując spadek poziomu dynamiki do 89,8 %.

W granicach administracyjnych miasta w 2012 roku odnotowano 83 wypadki drogowe, w wyniku których 5 osób poniosło śmierć, a 94 osoby doznały obrażeń ciała. Ponadto zgłoszone zostały 973 kolizje drogowe (łącznie z kolizjami poza drogami publicznymi).